

عنوان مقاله:

تصحیح و تحلیل یک تصحیف در سه بیت از مخزن الأسرار و اقبالنامه نظامی

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 3، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محسن ذوالفقاری - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اراک

مجید منصوری - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

به عقیده بسیاری از محققان، شعر کمتر شاعری به اندازه نظامی و خاقانی دچار تحریف و تصحیف شده است و علت آن نیز توجه بیش از اندازه عموم مردم به شعر آنها - بیشتر در مورد نظامی- و دیگر، دشواری شعر آنهاست که گاهی، کاتبان نسخ هنگامی که با واژه‌ها و ترکیب‌های غریب و پیچیده آنها مواجه شده‌اند، جای این ترکیب‌ها و واژه‌های نامأنوس را با واژه‌ها و ترکیب‌هایی که به نظر آنها رسیده و با آن آشنایی داشته‌اند و معنی و مفهوم آن را نیز می‌فهمیده‌اند، عوض کرده‌اند؛ به همین سبب است که در برخی موارد، شارحان و حتی فرهنگ‌نویسان با برخی ترکیبات در شعر قدما مواجه می‌شوند که از گزارش معنی و مفهوم آن ترکیب‌ها، فرو می‌مانند. آنچه در این مقاله از نظر خوانندگان می‌گذرد، تصحیح تصحیفی مشابه در سه بیت مختلف از خمسه نظامی است که این تصحیف‌ها، تا حدودی در شعر نظامی و حتی دیوان خاقانی فراگیر است. همچنین به شرح چند بیت از خمسه نظامی که بنوعی با ترنج و نارنج مرتبط است، پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

تصحیف، صنعت مصحف، بازیچ، نارنج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1182747>

